

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4182/24
2.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Весне Секулић и Данице Косовац, чланова већа, у парници тужиоца “Raiffeisen bank” a.d. Beograd, Булевар Зорана Ћинђића 64 а, чији је пуномоћник Немања Алексић, адвокат из Новог Сада, Грчкошколска 1, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Александар Лисавац, адвокат из Београда, Шумадијски трг 1, ради дуга, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 35670/21 од 9.10.2023. године, у седници већа одржаној дана 2.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 35670/21 од 9.10.2023. године, у другом и трећем ставу изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 35670/21 од 9.10.2023. године, првим ставом изреке укинута је решење о извршењу Првог основног суда у Београду Ив 779/20 од 12.5.2020. године. Другим ставом изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име дуга исплати укупан износ од 2.122.700,02 динара и то на име главног дуга износ од 1.615.307,26 динара са законском затезном каматом од 28.10.2022. године до исплате, на име обрачунате законске затезне камате износ од 500.312,76 динара, на име накнаде за слање опомене и накнаде за блокаду рачуна износ од 7.080,00 динара, као и за трошкове извршног поступка износ од 44.549,10 динара. Трећим ставом изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 49.250,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. Четвртим ставом изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за увећање парничних

трошкова за 20% на име ПДВ.

Благовремено изјављеном жалбом тужени је побијао првостепену пресуду из свих разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11....18/20), у другом и трећем ставу изреке. Трошкове другостепеног поступка опредељено је тражио.

Испитујући правилност првостепене пресуде у побијаном делу, сагласно овлашћењима предвиђеним чланом 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд је оценио да жалба туженог није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1,2,3, 5,7 и 9 Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности, а изрека првостепене пресуде у потврђујућем делу је јасна и у њеном образложењу су дати потпуни разлози о битним чињеницама, због чега се она неосновано побија и указивањем на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, уговор о кредиту број ... од 20.9.2018. године, закључен је између ... - корисника кредита, кога је заступао АА директор, “Raiffeisen bank” a.d. Beograd - даваоца кредита и туженог АА из ... - јемца. Уговор је за предмет имао кредит од 1.770.000,00 динара, са роком враћања 36 месеци. Из оверене копије менице, серијски број ... издате у Београду дана 20.9.2018. године, произлази да иста гласи на износ од 1.704.595,91 динара, са доспећем на дан 31.1.2020. године, по наредби “Raiffeisen bank” a.d. Beograd, Ђорђа Станојевића 16. Испод трасанта је наведено без протеста АА и иницијали. Према обавештењу о раскиду уговора о кредиту број ... од 20.9.2018. године, са датумом 14.8.2019. године, произлази да је тужилац обавестио туженог - јемца платца да је сагласно одредбама наведеног уговора по коме је на име обезбеђења потписан уговор о јемству, а због неизвршавања обавеза од стране корисника кредита – дужника ..., раскинуо предметни уговор пре истека уговореног рока и прогласио доспелим све обавезе утврђене уговором о кредиту, тако да оне износе 1.624.972,31 динара. Наведене обавезе су увећане за износ затезне камате која се обрачунава за период од дана доспећа до дана измирења обавезе у целости. У доспеле обавезе урачунато је задужење за трошак раскида уговора о кредиту. Наведено обавештење је тужени примио дана 16.8.2019. године.

Према налазу вештака за економско-финансијску област од 27.10.2022. године према првој варијанти стање дуга по предметном кредиту на дан проглашења кредита доспелим 14.8.2019. године износило је 1.624.972,31 динара и представљало је дуг по главници у износу од 1.588.331,28 динара, дуг по редовној камати у износу од 26.975,98 динара, дуг по затезној камати у износу од 3.385,05 динара и дуг за накнаду за слање опомене и накнаду за блокаду рачуна у износу од 6.280,00 динара. У другој варијанти обрачунато је стање дуга по кредиту на дан вештачења 27.10.2022. године и исти је износио 2.122.700,02 динара и састоји се од дуга по главници у износу од 1.588.331,27 динара, дуга по редовној камати у износу од 26.975,98 динара, дуга по затезној камати у износу од 500.312,76 динара и дуга за слање опомене и накнаде за блокаду рачуна у износу од 7.080,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је у складу са чланом 17, 18, 124 и 132 Закона о облигационим односима (“Службени лист СФРЈ”, број 29/78, 39/85, 45/89 - Одлука УСЈ и 57/89, “Службени лист СРЈ”, број 31/93, “Службени лист СЦГ”, број 1/2003 - Уставна повеља и “Службени гласник РС” број 18/2020) и чланова 228, 231 и 460 Закона о парничном поступку оценио да је тужени у обавези да измири дуговање проистекло из наведеног уговора о кредиту, па је полазећи од налаза вештака економско-финансијске струке укинуо решење о извршењу и усвојио тужбени захтев, тако што је обавезао туженог да на име дуга по доспелом потраживању тужиоцу исплати износ од укупно 2.122.700,02 динара, са припадајућом законском затезном каматом у складу са чланом 277 Закона о облигационим односима, налазећи да је тужени пасивно легитимисан, с обзиром на то да је као уговорна страна предметног уговора потписник истог, односно да се тужени као јемац платац обавезао да ће главни дуг са припадајућим каматама и осталим споредним потраживањима он вратити повериоцу у складу са одредбама наведеног уговора, уколико главни дужник не изврши своје уговорне обавезе. Пре оцене основаности истакнуте тражбине, првостепени суд је размотрио приговор туженог о преурањености тужбе - да тужилац није покушао наплату дуга од главног дужника, али је оценио да је исти неоснован пошто ... није своју уговорну обавезу по уговору о кредиту од 20.9.2018. године извршила, на њено место за испуњење новчаних обавеза је ступио тужени – јемац платац.

По оцени Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку у побијаном делу разлоге које у целости прихвата Апелациони суди и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку на исте упућује .

Жалбени навод да је тужилац наплату дуга претходно требало да покуша од корисника кредита ..., не утиче на правилност побијане пресуде.

Одредбом члана 1004 Закона о облигационим односима прописано је да ако се јемац обавезао као јемац платац, одговара повериоцу као главни дужник за целу обавезу и поверилац може захтевати њено испуњење било од главног дужника, било од јемца или обојице у исто време (солидарно јемство).

Одредбом члана 17 став 1 Закона о облигационим односима прописано је да су стране у облигационим односима дужне да изврше своје обавезе и одговорне су за испуњење, а ставом 2 прописано је да се обавезе могу угасити само уз сагласност воља страна у облигационом односу, или на основу закона.

Одредбом члана 262 став 1 Закона о облигационим односима прописано је да је поверилац у обавезном односу овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан испунити је савесно у свему како она гласи.

Одредбом члана 1065 Закона о облигационим односима прописано је да се уговором о кредиту банка обавезује да кориснику кредита стави на располагање одређени износ новчаних средстава, на одређено или неодређено време за неку намену или без намене, а корисник кредита се обавезује да банци плаћа уговорену камату и

добијени износ новца врати у време и начин како је то утврђено уговором.

Изложено чињенично стање у погледу околности битних за одлучивање правилно и потпуно је утврђено оценом писаних исправа у списима, а закључак првостепеног суда да је тужиочево потраживање на име неизмирених обавеза по уговору о кредиту основано, те да је тужени главни дуг, заједно са доспелом каматом, као споредним потраживањем, био дужан да измири правилан је. У предметном уговору јемац - тужени се обавезао као јемац платац, да ће банци на први позив испунити пуноважну и доспелу обавезу корисника кредита у износу и на начин како је предвиђено уговором, те да јемчева обавеза обухвата износ главног дуга од 1.770.000,00 динара, камату, трошкове и сва споредна потраживања, која по основу главног дуга могу произићи из уговора. Ради обезбеђења обавезе јемца, уговорне стране су се споразумеле да јемац достави банци две бланко сопствене менице са клаузулом “без протеста”. Потписивањем уговора јемац се сагласио и овластио је банку да иста, као менични поверилац, без његове посебне сагласности, у моменту доспећа обавеза по предметном уговору може поупити менице до висине доспелог дуга и то главног дуга, камате и припадајућих трошкова, као и свих обавеза по уговору, у исте унети клаузулу “без протеста” и све битне меничне елементе у складу са условима предвиђеним уговором и законом, ради њихове наплате и на терет јемца – туженог и дао је банци неопозиву сагласност да се банка може принудно наплатити путем менице из средстава са свих његових рачуна код банке и рачуна код осталих пословних банака и других финансијских институција на територији Републике Србије.

Неосновано се жалбом оспорава утврђено чињенично стање са образложењем да изведени докази нису правилно оцењени и да током првостепеног поступка, који је претходио доношењу побијане пресуде није утврђено да је у меницу унет неистинит садржај, а што је тужени истицао и током првостепеног поступка.

У конкретном случају, изложено чињенично стање у погледу околности битних за одлучивање, правилно и потпуно је утврђено оценом писаних исправа у списима, а закључак првостепеног суда да је тужиочево потраживање на име неизмирених обавеза туженог по закљученом уговору основано, те да је главни дуг, заједно са доспелом каматом, као споредним потраживањем, био дужан да измири, правилан је и сагласан Закону о облигационим односима. Вештачењем преко вештака економско-финансијске струке утврђено је укупно дуговање туженог према тужиоцу по закљученом уговору, уговореном каматом и законском затезном каматом, спроведеним вештачењем су обухваћене и све уплате главног дужника, па је правилно првостепени суд побијаном пресудом обавезао туженог, као јемца платца да тужиоцу исплати износ као у другом ставу изреке побијане пресуде.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер су без утицаја на могућност другачијег пресуђења.

На основу изложеног, применом члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 и применом чланом 401 тачка 2 Закона о парничном поступку, одлучено је као у првом ставу изреке ове пресуде.

Како тужени није успео са жалбом, то је сходно члану 165 став 1 Закона о

парничном поступку у вези са чланом 153 истог закона као неоснован одбијен његов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка, одлуком садржаном у другом ставу изреке.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић